

Socialistisch Alternatief

Nr. 1

Krant van de Nederlandse afdeling van het Comité voor een Arbeiders Internationale (CWI)

voor strijd, solidariteit en socialisme

€1 (steun €2)

DE GROTE NEDERLANDSE PENSIOENROOF

Zij de winsten, wij de tekorten!

Uit gegevens van het Financieel Dagblad blijkt dat grote Nederlandse bedrijven waaronder Shell, Unilever en DSM samen 37 miljard Euro in kas hebben. Deze bedrijven en ook bedrijven als AKZO en Heineken, maken weer flinke winsten. Wij citeren even verder uit het FD van 24 augustus: "Daarmee lopen deze multinationals in de pas met de rest van het bedrijfsleven, dat over grote oorlogskassen beschikt. Uit onderzoek van deze krant blijkt dat alle bedrijven uit de Europese Stoxx-index samen euro 640 mrd aan liquide middelen hebben. Wereldwijd gaat het om \$2860 mrd, becijferde eerder persbureau Bloomberg. In de Verenigde Staten zijn het vooral technologiebedrijven Intel, Apple en IBM die grote reserves hebben."

Door Pieter Brans, Amsterdam

Dit enorme bedrag van 37 miljard Euro hebben bedrijven in kas om mee te spelen bij overnames en zo. Daarmee zou je in één klap het hele bedrag dat de overheid denkt te gaan bezuinigen in de komende jaren (18 miljard) en de tekorten op de pensioenfondsen zo ongeveer kunnen wegwerken! En dat zou nog rechtvaardig zijn ook! Hoe zijn de tekorten bij de pensioenfondsen eigenlijk ontstaan?

In de jaren tachtig heeft de overheid zelf voor een totaal aan 27 miljard gulden premies onttrokken aan het ABP, dat is dus zo'n twaalf miljard Euro om "de begroting in evenwicht te brengen".

Bij de verzelfstandiging van het ABP moest het pensioenfonds alle aanspraken op deze niet afgedragen premies laten varen. Beleggen moest het tekort goedmaken. Dat leek redelijk te gaan totdat het ABP bij de Dotcom crisis zo'n 14 miljard Euro verloor. Vanwege de kredietcrisis verloor het ABP een nog veel groter bedrag: meer dan 40 miljard Euro. Om de eerdere tekorten weg te werken moest het ABP maar gaan beleggen en toen liep het nog veel grotere tekorten op!

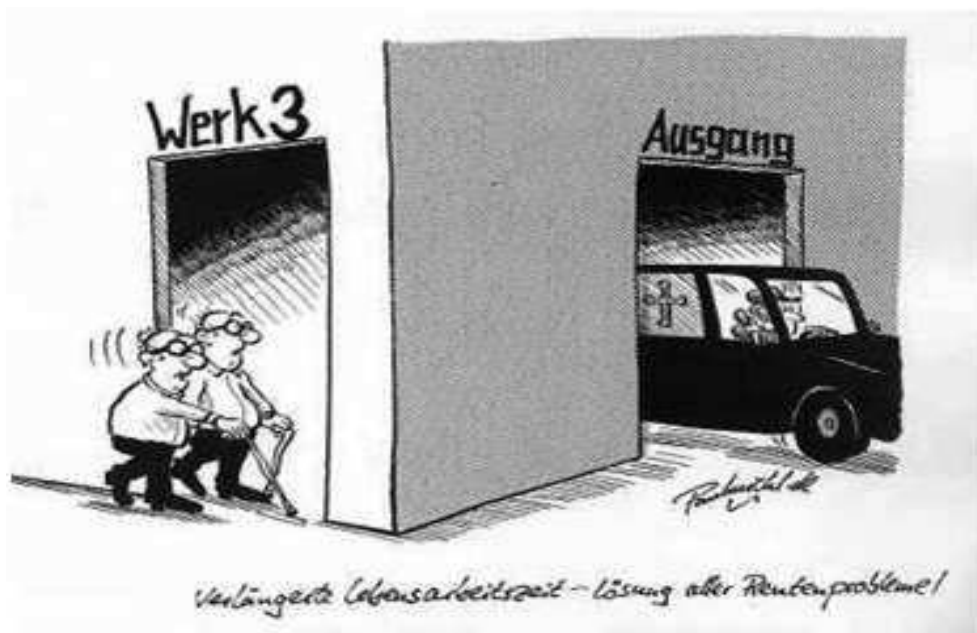
Daar moeten de deelnemers nu voor bloeden.

Dat is een deel van het verhaal van de grote Nederlandse pensioenroof.

Bij andere pensioenfondsen voor grote bedrijven en bedrijfstakken is het niet anders. In de jaren tachtig en negentig verkeerden veel bedrijven in de problemen en stakten de afdracht aan het pensioenfonds of verlaagden die. Later zou dat dan wel weer worden goedge maakt. Het betekende dat een groot deel van dit uitgestelde loon van de werknemers werd afgepakt. In de jaren negentig konden de tekorten bij veel fondsen nog worden goedge maakt door de stijging van de aandelenprijzen. Dit dreef de pensioenfondsen de aandelenmarkten op met de nu bekende resultaten. Het is een vorm van grootschalige beroving door de overheid en de werkgevers, waar nu de pensioenfondsen gemakshalve de schuld van krijgen. Wie de miljardenrekening moet betalen, dat kunt u wel raden.

Een andere vorm van roof is het geld voor de banken. De staatsteun voor de Nederlandse banken was enorm want de financiële sector in Nederland is

groter dan in andere landen.

Verhoging pensioenleeftijd lost alle problemen op....

De ING werd met miljardenleningen overeind gehouden, de ABN-AMRO bleek een diep gat van 30 miljard of daaromtrent, waarvan bovendien nu duidelijk is dat dat geld nooit meer terugkomt en de Rabobank kwam als enige niet echt in de problemen en dat is maar goed ook van die bank alleen is al groter dan het hele Nederlandse bruto nationaal product, dus niet te redden. De banken waren in nood en dus werd de portemonnee van de overheid meteen getrokken.

Nu zijn de pensioenfondsen in de knel en tja, dat moet natuurlijk allemaal wel over de ruggen van de pensioentrekkers worden opgelost. De meeste pensioenen zijn een kleine aanvulling op de AOW, zo van een paar honderd Euro. Dubbel ergerlijk is dat de belastingbetaler en de burger nu moeten opdraaien voor de tekorten die de banken hebben veroorzaakt door middel van een enorm bezuinigingspakket. Het tekort dat de

banken hadden hebben ze handig bij de staat gedumpt. En de staat gaat vervolgens als deurwaarder bij de mensen langs om ze de lasten van de crisis op te leggen. Dubbel gepakt, heette dat vroeger. Vroeger had je een tfilm "The Great Train Robbery". Deze film zou "De Grote Nederlandse Pensioenroof" kunnen heten. Maar het is helaas de werkelijkheid.

Natuurlijk kun je denken: dit treft de ouderen. Maar in feit treft het jongeren nog veel meer. Hun pensioen komen in de toekomst veel lager te liggen. De voorspelling dat ze langer moeten werken dan de huidige generatie, wordt dan werkelijkheid. Terwijl bedrijven beschikken over miljarden, hakt het nieuwe kabinet in op zorg en onderwijs! Vakbonden en SP moeten zorgen dat deze grootschalige roof bij klaarlichte dag wordt gestopt.

www.socialistischalternatief.nl

Waar wij voor staan

Werk en inkomen

- * Voor het afschaffen van de BTW op levensnoodzakelijke producten. Verhoog de winstbelasting.
- * Voor een minimumloon van 10 euro netto per uur zonder uitzonderingen vanaf 18 jaar.
- 200 euro loonsverhoging ineens ter compensatie van de invoering van de euro en jaren van "nullijn". Voor een herinvoering van de automatische prijsindex om de inflatie te compenseren.
- * Voor een 32 uren werkweek met behoud van inkomen en volledige herbezetting door nieuw gecreëerde banen. Garantie op passend werk voor iedereen.
- * Een einde aan de flexibilisering. Alle arbeiders, inclusief part-timers, invalkrachten en migranten werkers hebben recht op dezelfde arbeidsrechten en loon. Gelijk loon voor gelijk werk!
- * Voor een nationalisatie onder arbeiderscontrole en -beheer van alle bedrijven die massaontslagen willen doorvoeren.

Sociale en publieke voorzieningen

- * Een einde aan de privatiseringen. Voor een investeringsprogramma in het onderwijs, de gezondheidszorg, het openbaar vervoer en de NUTS bedrijven om de jaren van bezuinigingen in te halen. Voor een (her)nationalisatie van deze vitale sectoren onder gemeenschapscontrole en -beheer. Voor gratis toegang tot deze diensten.
- * Voor een grootscheeps programma van sociaal woningbouw om de enorme tekorten in goedkope en goede woningen op te lossen. Een einde aan de grondspeculatie die de huizenprijzen de pan doet uitschieten door middel van het onderbrengen van alle grond in gemeenschapshanden.
- * Maak besteding van publieke gelden ook voor iedereen controleerbaar door middel van democratische raden waar zowel de arbeiders van deze diensten zitten als hun gebruikers.
- * Voor een herstel van de sociale zekerheid. Alle uitkeringen en pensioenen omhoog naar 100% van het laatst verdiende loon met het minimumloon als ondergrens en een koppeling aan de lonen.

Stop racisme en fascisme!

- * Schaf de racistische immigratie-wetgeving af. Onmiddellijke sluiting van alle vluchtelingengevangnissen. Los het armoede- en oorlogsprobleem op in de ontwikkelingslanden waardoor mensen vluchten. Gelijke rechten voor iedereen die hier woont, inclusief actief en passief kiesrecht voor migranten.
- * Geen spreekrecht voor nazi's. Voor mobilisering van massale tegenacties om te voorkomen dat extreem-rechts zich kan organiseren en manifesteren.
- * Voor een socialistisch alternatief op het kapitalisme; ontmasker de volksmennerij van rechts-populisten als Wilders en Verdonk.

Milieu

- * Voor grootsscheeps onderzoek en ontwikkeling van alternatieve vormen van energie, zoals uit zon en wind.
- * Pak de vervuiling bij de bron aan, voor schonere productie technieken in de industrie. De energiebedrijven in publiek bezit. Controle vanaf de werkvloer of de bestaande milieuwetgeving en veiligheidsmaatregelen wel wordt nageleefd.
- * Voor een uitbreiding en gratis beschikbaar stellen van het openbaar vervoer als alternatief voor de auto.

Socialistische Partij

- * Voor een strijdbare SP die opkomt voor een alternatief op het kapitalisme. Nee tegen coalities onder neoliberale vlag.
- * Voor het standpunt dat de SP lokaal of op andere niveaus waar de partij in een machtspositie zit de burgerlijke wet kan overtreden in naam van de werkende mensen, jongeren en armen in de samenleving. It is better to break the law, than to break the poor.
- * Voor een politieke en democratische leiding van de SP om zo de strijd te organiseren tegen dit kabinet. Weg met de regering-Balkenende!

Arbeidersbeweging

- * Voor een strijdbare en democratische vakbeweging. Een vertegenwoordiger in de vakbeweging mag niet meer verdienen dan de gemiddelde geschoolde arbeider en dient door de achterban gekozen en direct afzetbaar te zijn.
- * Voor het recht om te demonstreren en te protesteren! Nee tegen zogenaamde antiterreur wetten die onze democratische rechten beknotten.
- * Voor de opening van de boeken van de grote bedrijven. Deze zeggen zogenaamd verlies te draaien terwijl het ze gaat om winstmaximalisatie. Laat ze maar eens bewijzen hoeveel verlies ze draaien, hoeveel ze investeren in hun materiaal en in hun personeel.

Vrede

- * Geen steun aan imperialistische inmenging of oorlogen. In plaats daarvan steun aan de arbeidersbeweging in het buitenland, die als enige in staat zal zijn voor blijvende vrede en democratie te zorgen.
- * Geen deelname aan 'vredesmissies', die, waar dan ook ter wereld, slechts de belangen van de Westerse multinationals dienen en het terrorisme zullen stimuleren, in plaats van het welzijn van de gewone mensen te verbeteren. Troepen terug uit Afghanistan!
- * Nederland uit de NAVO, de WTO en de Wereldbank. Geen steun aan imperialistische instrumenten van de heersende elite.

Socialisme en internationalisme

- * Onteigening van de grote bedrijven die de economie domineren: industrie, infrastructuur, banken en andere financiële instellingen. Compensatie van aandeelhouders alleen op basis van bewezen behoefte.
- * De productiemiddelen in handen van de gemeenschap en democratisch gepland voor de voorziening in de behoeften van de miljoenen, niet de miljonairs.
- * Voor volledige democratie. Alle functionarissen worden gekozen en staan onder controle van diegenen die hen gekozen hebben: niet alleen de regering en de volksvertegenwoordiging, ook de bestuurders van bedrijven, de rechters en de politiecommissarissen.
- * Voor een vrijwillige federatie van socialistische staten in Europa als alternatief op het EU van de bazen. Dit als eerste stap op weg naar een wereldfederatie van socialistische staten!

In het voor een Socialistisch Alternatief!

Vanaf dit nummer is de naam van ons blad veranderd van "Offensief" in "Socialistisch Alternatief". Met deze nieuwe naam willen we de noodzaak voor het socialistisch alternatief nog duidelijker naar voren brengen, in een periode waarin de crisis van het kapitalisme meer en meer centraal staat.

De oude naam "Offensief" werd gekozen in de 80er jaren. Jaren van economische crisis en vergaande bezuinigingen; de arbeidersbeweging kwam in verzet, maar beperkte zich tot het verdedigen van de verworvenheden die onder vuur lagen. Met de naam "Offensief" wilden we toen tot uiting brengen, dat we vonden dat de arbeidersbeweging uit het defensief moest komen en in het offensief moest gaan, om te vechten voor een socialistische maatschappij waarin die verworvenheden voor eens en altijd veilig gesteld konden worden. Binnen de vakbeweging en de PvdA, die toen nog gekarakteriseerd kon worden als een arbeiderspartij, brachten we dit idee naar voren. Er zijn veel overeenkomsten tussen de 80er jaren en de huidige periode. Ook nu is het kapitalisme in crisis, ook nu worden we geconfronteerd met stijgende werkloosheid en draconische bezuinigingen in alle Westerse landen. In de neokoloniale wereld betekent het kapitalisme hongersnood, oorlog en milieurampen. De objectieve noodzaak voor een socialistische maatschappij is nog nooit zo groot geweest.

Echter, het socialisme als alternatief is minder aanwezig in de hoofden van jongeren en arbeiders in de huidige periode. De ineensstorting van de stalinistische staten en het ideologisch propagandaoffensief van rechts dat het kapitalisme gewonnen heeft en socialisme niet werkt, hebben een effect gehad. Wij stellen daarentegen dat socia-

lisme niets te maken heeft met stalinisme, en dat socialisme alleen werkt als het democratisch is en niet beperkt blijft tot een gering aantal landen.

Maar anders dan in de 80er jaren is het socialisme als alternatief nog niet door brede lagen in de samenleving geaccepteerd. De PvdA, die in de 80er jaren nog een socialistisch beginselprogramma had en door grote delen van de arbeidersklasse gezien werd als hun partij, is volledig verrechtst en in feite een neoliberale partij met een sociaal randje geworden. De SP heeft het vacuüm ter linkerzijde gedeeltelijk kunnen vullen, maar de SP-leiding dreigt dezelfde fout te maken als de PvdA destijds: om slechts de scherpste kantjes van het kapitalisme af te willen halen, in plaats van te vechten voor een fundamenteel andere socialistische maatschappij.

Was in de 80er jaren voor de meeste mensen duidelijk dat wij met ons "offensief" een offensief voor het socialisme bedoelden, vandaag de dag is die link minder duidelijk. Aan de andere kant zullen juist in de komende periode meer en meer mensen door de crisis van het kapitalisme gedwongen worden om te gaan naar een alternatief. SP-sympathisanten zal de discussie gevoerd gaan worden of het kapitalisme wel te hervormen is, of dat een socialistische verandering noodzakelijk is.

Wij willen met de naam "Socialistisch Alternatief" aan de ene kant benadrukken dat het socialisme het alternatief is voor het kapitalisme; anderzijds willen we de groeiende groep jongeren en arbeiders die op zoek gaan naar dat socialistisch alternatief beter bereiken. Wij willen met hen in discussie en in actie gaan. Ben jij één van die mensen die de strijd aan wil gaan voor een socialistische maatschappij? Neem contact met ons op, sluit je bij ons aan!

FNV-top negeert Europees arbeidersverzet

Door Peter den Haan, bondsraadlid FNV-bondgenoten vervoer

Nu in heel Europa de rekening van de crisis bij de arbeidersbeweging wordt gelegd en er vanuit de Europese vakbondsfederatie een oproep is uitgegaan om 29 september massaal in actie te komen, stuurt de federatie maar een paar bussen naar Brussel om "haar leedwezen" te betuigen.

Net zo min als de FNV-top bereid was het maatschappelijk verzet tegen de afbraak van de AOW als volksverzekering te mobiliseren, is ze nu ook niet bereid haar leden massaal in actie te brengen om de rekening van de crisis daar te leggen waar hij hoort; regering en werkgevers.

De houding van de vakbondstop tijdens de massaontslagen bij de TNT (15.000 postbodes op straat) en Organon (sluiting van een winstgevend bedrijfs-onderdeel en verlies van 2000 arbeidsplaatsen) was een duidelijk voorbeeld. Niets van "een voor allen; allen voor een", geen woord over eventuele stakingsacties of bedrijfsbezetting om de werkgever een andere kant op te duwen en haar leden te beschermen.

De reden hiervoor is simpel. De vakbondstop en de "linkse partijen" ontkennen nog als enigen (de kapitalisten begrijpen het maar al te goed) de klassenstrijd. Daarom hebben ze zich ook gecommiteerd aan het verdrag van Lissabon; het

programma van de Europese burgerij om van de EU in 2020 een concurrerende kenniseconomie te maken. In de praktijk betekent dit de arbeidskosten van de Europese werknemers te halveren! Maar wat nog veel erger is; we liggen op koers wat de afbraak van onze werknemerspositie betreft!

Inmiddels is door de FNV-werkorganisatie de "Nota Sociale Zekerheid" gepresenteerd, door diverse vakbondsbobo's aangeprezen als een passend antwoord van de vakbeweging op de economische crisis. Maar niets is minder waar. Zoals al voorspeld in de "Offensief" nr.194, in het artikel "FNV-top maakt zich op voor uitverkoop", wordt de rekening van de crisis eenzijdig bij de werknemers neergelegd; lagere ontslagvergoeding; later met pensioen; minder AOW en duurdere gezondheidszorg, onderwijs en pensioenen. En dat alles met een vette poldersaus overgoten.

De meest activistische lagen in de vakbeweging zijn inmiddels klaar met het eindeloze gepolder zonder resultaat. Die hebben behoefte aan een leiding die in staat is de belangen van haar leden effectief te verdedigen in plaats van te verkwanse-len. Dat zal op basis van acties en strijd gebeuren. De aanvallen op onze positie zijn hier een toekomstig recept voor. En uit die nieuwe lagen die in actie komen zal ook een nieuwe strijdbare leiding voortkomen, die wel vanuit klassenbelang zal redeneren en op zal komen voor socialistische antwoorden op deze kapitalistische crisis.

Knetterrechts kabinet... Hoe verder?

Door Pieter Brans,
Socialistisch Alternatief Amsterdam

De Nederlandse arbeiders krijgen meest waarschijnlijk te maken met een knetterrechts kabinet, hoe wankel het ook is en hoe bizar ook de manier waarop het tot stand komt. De verkiezingen van juni waren een mediawedstrijd in het "keihard" bezuinigen en "keihard" optreden tegen buitenlanders. Deze wedstrijd hebben Wilders (PVV) en Rutte (VVD) vanzelfsprekend gewonnen. Rutte is als winnaar van de verkiezingen met CDA-leider Verhagen in zijn kielzog vast besloten om een harde economische bezuinigingsagenda door te voeren. De PVV moet de aandacht daarvan afleiden door de moslims de schuld te geven. De rest is bijzaak.

De machthebbers in Nederland, de bourgeoisie, zijn van oordeel dat als er miljarden Euro's aan bezuinigingen moet worden doorgedrukt, oppositie van "links" veel makkelijker te neutraliseren is dan oppositie van rechts. Als je moet kiezen of je moet opboksen tegen de combinatie van de PVV, "De Telegraaf", de commerciële omroepen en de met rechts gelieerde websites op internet, of tegen de combinatie van de FNV (te paaien met een sociaal akkoord...), en "linkse" (in hun visie) partijen zoals de PvdA, D66, Groen Links en de SP, dan heb je natuurlijk tien keer liever de laatste slappe hap als tegenstander dan de gehaaide eerste combinatie. De manier waarop zogenaamd links is weggezet bij de formatie spreekt boekdelen over de toekomst...

Maar rechts is minder sterk dan het lijkt. De totale zetelwinst van de rechtse partijen (PVV, VVD en CDA) was niet meer dan vier. De PVV zal zeker verder willen met het leegeten van de VVD nu er van het CDA niet veel hapklare brokken over zijn, maar dat vergroot de totale kracht van de rechtse partijen niet. Er zit niet veel inhoudelijke kracht in rechts: het is een ouderwets programma van verdeel en heers (racisme), bezuinigingen (een voor de derde maal opgewarmde prak liberalisme) en verlangen naar een verleden toen het kapitalisme nog wel werkte. De kracht van rechts zit niet in de rechts partijen zelf en ook niet in de PVV, maar in de zwakte van de arbeidersbeweging.

Ook de chaotisch verlopende formatie maakt het instabiele karakter van dit kabinet duidelijk. Bij de partijen die het kabinet mogelijk maken zit genoeg zeer: bij het CDA is dat al gebleken, maar het kan ook vanuit de PVV komen, als de bezuinigingen op de zorg bekend worden bijvoorbeeld. Bovendien hebben Wilders en de zijnen veel te winnen bij een rol in de oppositie, dus die blijft lonken. En dan is er verder nog de bizarre persoonlijke invulling die Wilders geeft aan het PVV standpunt: de ene dag wel, de andere dag niet.

De arbeidersbeweging staat in de komende jaren voor een enorm gevecht dat moet worden geleverd tegen de werkgevers en de politieke bezuinigingsmaffia. In de komende jaren staat de arbeidersbeweging tegenover bezuinigingen waarbij die in de jaren tachtig nog zullen verbleken. Toen zijn bepaalde

onderdelen van de "welvaartstaat" uit de jaren zeventig nog een beetje intact gelaten. Nu moeten de laatste resten sneuvelen van de sociale zekerheid. Zorg wordt iets wat burgers in principe zelf moeten regelen of betalen. Voor onderwijs zal ik de toekomst stevig betaald moeten worden. Ontwikkelingssamenwerking, publieke omroep, cultuur en andere 'linkse hobby's' worden kale kippen: zo ziet rechts het graag.

Het is niet moeilijk om een lijst te maken van groepen die zich in de toekomst tegen een kabinet dat gekenmerkt wordt door bezuinigingswoede, gaan verzetten:

- Werknemers in de publieke sector (vanwege laag houden van de lonen en ontslagen bij weg te bezuinigen onderdelen)
- Werknemers en gebruikers in de sector zorg (gaat om sector ziekenhuizen, bejaardenzorg en welzijn)
- Werknemers en studenten/scholieren in de sector onderwijs (bevroren/verlagen lonen, sterke verhogingen eigen bijdragen, afschaffing beurzen)
- Huurders vanwege sterke huurstijgingen en beperkte beschikbaarheid huurwoningen, anti-kraakbewoners tegen de conditie die ze worden opgelegd
- Slachtoffers van de onmenselijke gevolgen van asiel- en immigratiebeperkingen en hun sympathisanten

Uitkeringen worden verlaagd en de WW verkort, begeleiding naar nieuw werk vervalt. De lonen in de publieke sector worden verlaagd of bevroren en de kosten van het levensonderhoud gaan stijgen. Het ontslagrecht wordt geflexibiliseerd en natuurlijk gaat de AOW-leeftijd omhoog en wel sneller dan het vorige kabinet nog wenste. Er komt een kaalslag van de resterende collectieve voorzieningen. De huurmarkt wordt vrijgemaakt: hogere huren en gescheiden wonen. De bezuinigingen komen terecht bij wat Wilders 'linkse hobby's' noemt: cultuur, milieu en ontwikkelingssamenwerking. Geen subsidie voor duurzame energie meer en de kilometerheffing komt er niet.

Het is duidelijk wat de gevolgen zullen zijn van dit soort bezuinigingen als ze onverkort worden doorgevoerd. Er komt een samenleving waarin de "pech" voor rekening komt van de getroffen individuen (zieken, gehandicap-

ten, werklozen) onder het motto "jammer dan" en waarin de rijken mogen blijven genieten van de staatsvoordeeltjes zoals de aftrek van de hypotheekrente, lage belastingen en nog veel meer. Inderdaad een samenleving "om je de vingers bij af te likken". De banken zijn gered, de bonussen gaan gewoon door, rijk en rechts blijft genieten terwijl de arbeiders en de armen de rekening van de crisis betalen.

Griekenland laat nu al zien wat de gevolgen zijn. Het aantal zelfmoorden neemt toe. Omdat niemand daar meer geld heeft om uit te geven, stort de economie in. Winkels hebben geen klanten meer, de werkloosheid gaat naar de 70% op sommige plaatsen, mensen kunnen hun huizen niet meer betalen, opleidingen ook zo, de belastingopbrengsten waarmee de leningen moeten afbetaald, storten in: Griekenland is hard op weg naar een economische en sociale depressie. Nederland heeft dat punt zeker nog niet bereikt, maar slaat nu wel dezelfde weg in.

De vraag is wie dat tegen kan houden. De arbeidersbeweging vormt nog steeds een enorme objectieve macht in de samenleving: in omvang, centrale positie in de productie staat hij sterk. Subjectief gesproken, in termen van zelfbewustzijn, organisatie en een eigen programma, staat de arbeidersbeweging zwak. Veel zwakker dan in de jaren zeventig. De vakbeweging kent op dit moment naast vele vormen van bureaucratische duisternis bij de leiding, bereidheid tot compromissen achter de schermen en onvermogen om tot werkelijk verzet te komen, een paar lichtpunten. "Organizing" overgekomen uit de VS, het aanspreken en organiseren van de laagst betaalde sectoren van het proletariaat, is een factor geworden, dank zij de inspanningen in de schoonmaaksector. De vakbeweging staat in de publieke sector (Gemeente CAO) nog altijd vrij sterk. In het hoofdbestuur van de AbvaKabo zijn een aantal mensen gekozen

die jaren lang oppositie hebben gevoerd tegen de bureaucratische koers aan de top. Binnen FNV Bondgenoten is felle oppositie tegen het besluit van het bestuur om zich neer te leggen bij de verhoging van de AOW leeftijd. En in het Rotterdamse bestaan nog altijd groepen zoals "Vecht voor je recht" die consequent opkomen voor het herstel van de vakbeweging als strijdorganisatie.

In het politieke vlak speelt de SP voor een deel de rol die de PvdA begin jaren negentig heeft laten schieten: die van massale arbeiderspartij. Voor een deel, want de SP heeft niet de omvang en soliditeit van de PvdA van zeg, de jaren zeventig. De SP heeft zeker potentieel om zich als massale arbeiderspartij te ontwikkelen. Maar dan moet er wel duidelijkheid komen over de rol die de SP wil spelen. Blijft de SP gericht op coalitievorming met bezuinigingspartijen (Roemer liep zich de benen uit het lijf voor een coalitie met CDA, PvdA, D'66 en Groen Links!), blijft de SP intern strak geleid met uitsluiting van echt politiek debat, dan zal de SP niet als een vehikel voor de komende protesten worden gezien. Dan eindigt ze als vijfde man bij het bezuinigingsklaverjassen. Maar pakt de SP de komende protestbeweging op en vormt ze zich tot een democratisch politiek strijdorgaan tegen de bezuinigingen, dan maakt de partij een goede kans om zich te ontwikkelen tot massale arbeiderspartij.

Na een periode van verwarring zal het verzet sterker worden, zoals dat in andere Europese landen ook het geval is. In Nederland zijn algemene stakingen zoals die zich in Griekenland en Spanje voordoen, minder waarschijnlijk, maar aan de passiviteit waarmee nu ontslagen en verslechteringen vaak worden geaccepteerd, komt een einde. Verontwaardiging en woede zullen de plaats innemen van verbijstering en onbegrip. Een nieuw rechts kabinet kan een tijdje overeind blijven uit angst voor de afstraffing bij de verkiezingen als het aftreedt. Maar misschien is de wetenschap dat de zogenaamde linkse partijen ook verantwoordelijk zouden zijn voor dezelfde bezuinigingen, maar dan wat langzamer en wat minder wel aanleiding om de oppositie niet al te hard te voeren... Het verzet zal van de arbeidersbeweging zelf moeten komen. De vakbonden en de SP zullen moeten worden omgebouwd tot verzetsorganen op basis van de actieve deelname van de massa van de leden. Dat is de weg om het rechts kabinet en elk bezuinigingskabinet effectief te stoppen.

Kapitalisme in crisis: hoog tijd voor een socialistisch alternatief!

Het kapitalisme toont iedere dag opnieuw haar falen aan. Een groot deel van de wereldbevolking leeft in extreme armoede, we kennen oorlogen en hongersnood, het milieu wordt om zeep geholpen. Linkse socialisten leggen zich daar niet bij neer. Wij verzetten ons tegen het kapitalisme en komen op voor een andere samenleving, een socialistische maatschappij. We baseren ons daarbij op het marxisme.

Wat betekent kapitalisme?

In haar 300-jarig bestaan heeft het kapitalisme de wereld veranderd. Er kwamen spoorwegen, elektriciteit, vliegtuigen, computers, ... De wereldeconomie is op een eeuw tijd 17 keer zo groot geworden.

Ondanks alle technologie en alle mogelijkheden is er geen drinkbaar water voor 1,2 miljard mensen. 841 miljoen mensen leven ondervoed. Tot 28 miljoen Afrikanen zijn besmet met het Hiv-virus. Het kapitalisme besteedt miljarden euro's aan wapenhandel om de arme bevolking van Afghanistan te bombarderen, maar het vindt geen oplossingen voor armoede, honger en ziekte. Het kapitalisme is een bedreiging voor de toekomst van de planeet, de winstzucht leidt tot kortzichtige productie waarbij geen

rekening wordt gehouden met mens en klimaat.

De productiekrachten zijn enorm sterk ontwikkeld, maar worden niet planmatig aangewend. Alles staat ten dienste van de winsten op korte termijn. Regeringen en traditionele politici dienen de belangen van het kapitaal en gebruiken daartoe alle mogelijke middelen waarover ze beschikken, zoals het staatsapparaat en het gerecht. Het kapitalisme staat zogezegd voor een "vrije markt" en "democratie", maar welke democratische inspraak hebben we op hoe er wordt geproduceerd? De vrijheid van miljarden gewone mensen is beperkt tot de vrijheid om uitgebuit te worden, ellende te ervaren en oorlogsslachtoffer te worden.

Wat betekent socialisme?

Een socialistische samenleving wil het enorme potentieel van menselijke talenten en technologie aanwenden om een samenleving en economie op te bouwen die aan de behoeften van iedereen kan voldoen.

Dat betekent niet dat alle problemen onmiddellijk kunnen worden opgelost, verre van. Maar het wegnemen van het winstmotief zou het begin vormen van de opbouw van een nieuwe samenleving, wat enkel op internationaal vlak kan. Socialistische zijn voor een geplande economie waarbij de grote bedrijven, die meer dan 80% van de economie controleren, onder democratische gemeenschapscontrole worden geplaatst, arbeiderscontrole noemen we dat. Dit betekent uiteraard niet dat alle kleine winkels, bakkers, slaggers, etc. zouden worden genationaliseerd. Onder een socialistisch bewind zouden we meer te zeggen hebben dan onder de parlementaire democratie van het kapitalisme, waarbij we om de paar jaar naar door de media overheerste verkiezingen trekken om parlementsleden te verkiezen die niet direct onze belangen centraal stellen en amper enige rekenschap moeten afleggen. Socialistische willen net dat iedereen deelneemt aan het beslissingsproces over hoe de samenleving en de economie worden beheerd.

Verkozen vertegenwoordigers zouden steeds verantwoording verschuldigd zijn en permanent afzetbaar zijn door diegenen die hen hebben verkozen. Vertegenwoordigers zouden niet meer verdienen dan een gemiddeld arbeidersloon zodat ze hun band met de gewone bevolking niet verliezen. Een links socialistisch parlements lid zoals de Ier Joe Higgins in het Europees parlement leeft overigens aan een gemiddeld arbeidersloon.

Socialisten komen op voor arbeidersdemocratie. Dat betekent dat de volledige samenleving meewerkt aan de planning van de productie. Op ieder niveau, op de werkvloer en in de wijken, zouden comités worden opgezet met verkozen vertegenwoordigers die ook regionaal en nationaal bijeenkomen. Iedereen zou op een reële wijze mee kunnen beslissen over hoe de samenleving moet worden beheerd.

Het kapitalisme heeft overigens een aantal instrumenten opgebouwd om dit makkelijker te maken. Het onderwijs kan voor een hogere scholingsgraad zorgen en bovendien maakt de nieuwe technologie communicatie eenvoudiger en potentieel ook veel toegankelijker. Een planmatige aanpak is niet utopisch, binnen grote bedrijven wordt vaak erg planmatig te werk gegaan door een kleine groep aan de top.

Socialisme gaat verder dan het verdelen van de rijkdom. Het gaat ook om wat er wordt geproduceerd en hoe we daar mee over kunnen beslissen. Socialistische zouden meteen een einde maken aan de vele middelen die vandaag worden gebruikt voor onder meer de wapenindustrie. We zouden het beschikbare werk verdelen in de plaats van een kleiner wordende groep arbeiders steeds harder en langer te laten werken terwijl een groeiende groep (van onder meer jongeren) werkloos is.

Het is niet mogelijk om hier en nu – binnen het kader van een samenleving waar de winst heilig is en de mensheid gebukt gaat onder de eindeloze dictaten van de winst – een volledig beeld te schetsen van een socialistische samenleving. We kunnen enkel de voorwaarden naar voor brengen opdat het bestaande potentieel zou worden benut in de belangen van de meerderheid van de bevolking.

Het kapitalisme slaagt er niet in om de overgrote meerderheid van de mensheid een waardig leven aan te bieden. Dat komt niet alleen door de inheligheid van individuele miljardairs of het falen van de politici. Moest dat het geval zijn, zou het volstaan om de uitwassen van het kapitalisme aan te pakken en de rotte appels weg te hervormen. Maar ongelijkheid en armoede maken deel uit van de fundamenten van de kapitalistische samenleving.

Hoe zit dat met de stalinistische dictaturen?

De dictaturen in Rusland, China, Oost-Europa en elders hadden niets te maken met democratisch socialisme. Socialistische moeten de ervaring van de Russische revolutie bestuderen om de redenen voor de bureaucratische degeneratie te begrijpen. De oorzaken moeten in de specifieke historische omstandigheden worden gezocht, niet in de menselijke natuur.

De Russische revolutie van oktober 1917 was het werk van de arbeidersklasse, die het kapitalisme omverwierp en begon te bouwen aan een nieuwe socialistische samenleving. De Sovjet-Unie kende aanvankelijk de meest democratische regering die de wereld ooit had gekend: gewone arbeiders en boeren beheerden de samenleving door middel van arbeidersraden (die sovjets werden genoemd). Het was een van de eerste landen ter wereld waar vrouwen mochten stemmen en andere wettelijke rechten hadden zoals het recht op abortus. De Sovjet-Unie legaliseerde homoseksualiteit.

De bolsjewistische leiders, Lenin en Trotski, stelden dat het onmogelijk was om het socialisme in één land op te bouwen en dat gold zeker voor de onderontwikkelde en semi-feodale omstandigheden van Rusland. Ze stelden dat de Russische revolutie alleen zou overleven indien die gevolgd zou worden door revoluties in de machtige kapitalistische landen van West-Europa.

De belangrijkste imperialistische machten erkenden dat de Russische revolutie geen puur lokaal gegeven was, maar een wereldwijde bedreiging voor het kapitalisme. Dat was de reden waarom ze samen met Russische kapitalisten en grootgrondbezitters overgingen tot een bloedige burgeroorlog om de nieuwe Sovjetregering omver te werpen. Eenentwintig landen, waaronder de VS, Frankrijk, Groot-Brittannië en België, vielen Rusland binnen om de contrarevolutie te steunen.

Een beslissend element voor de overwinning van de Bolsjewieken in de burgeroorlog was de golf van revoluties in Europa en de rest van de wereld als gevolg van de Russische revolutie en de oproep van de Bolsjewieken om in opstand te komen tegen Wereldoorlog I. De revolutionaire opstanden in Duitsland en in heel Europa zorgden voor het einde van de oorlog en verplichtten de heersende klassen om hun troepen uit Rusland terug te trekken om verdere opstanden in eigen land te voorkomen.

Jammer genoeg hebben deze revoluties niet geleid tot omverwerpen van het kapitalisme. Dat was omdat er in tegenstelling tot Rusland geen massale revolutionaire partij was die in staat was om de revoluties tot hun logische conclusies te leiden. In de plaats daarvan werden de massale arbeiderspartijen in Europa gecontroleerd door reformistische leiders die een beslissende rol speelden in het redden van het kapitalisme.

De Sovjet-Unie sloeg de pogingen van de contrarevolutie af maar bleef wel geïsoleerd. De bloedige burgeroorlog liet een vernietigd land achter en een uitgeputte bevolking, werkloosheid en honger. Dat was de basis voor de opkomst van een conservatieve, bureaucratische kaste. De bureaucratie rond Stalin kon haar macht consolideren in de jaren 1920 en 1930 en maakte een einde aan de democratische rechten die de arbeidersklasse had afgedwongen.

De vele revoluties die volgden in de neokoloniale wereld en in Europa namen vervolgens Rusland als voorbeeld en de Sovjetregering slaagde er in haar stalinistische model te exporteren naar China, Oost-Europa en elders.

Kapitalisme leidt tot crisis

Het kapitalisme slaagt er niet in om de overgrote meerderheid van de mensheid een waardig leven aan te bieden. Dat komt niet alleen door de inheligheid van individuele miljardairs of het falen van de politici. Moest dat het geval zijn, zou het volstaan om de

uitwassen van het kapitalisme aan te pakken en de rotte appels weg te hervormen. Maar ongelijkheid en armoede maken deel uit van de

fundamenten van de kapitalistische samenleving. Meer dan 150 jaar geleden schreven Karl Marx en Friedrich Engels "Het Communistisch Manifest". Dat werd een van de meest invloedrijke politieke brochures ooit. "Het Kapitaal" van Marx werd eveneens erg breed verspreid, dit jaar kwam er nog een nieuwe Nederlandstalige uitgave van op de markt. De marxistische klassiekers waren de eerste werken met een wetenschappelijke analyse van hoe het kapitalisme werkt, hoe dit systeem leidt tot een polarisatie van rijkdom en vooral ook hoe het kan worden omvergeworpen.

Vandaag wordt Marx opnieuw boven gehaald, ook in de rechtse media. Ideeën mogen dan al oud zijn, indien ze accuraat zijn blijven ze modern. Dat geldt voor het marxisme. Uiteraard was niet alles wat Marx en Engels in de 19de eeuw schreven volledig correct tot in de details en de samenleving ziet er vandaag anders uit als toen. Maar toch zijn heel wat zaken die toen al werden geschreven erg relevant voor de situatie vandaag. Marx en Engels analyseerden het kapitalisme en legden uit hoe dit systeem steeds opnieuw leidt tot overproductiecrisis. Het kapitalisme is een cyclisch systeem waarbij een aantal factoren tot crisis kunnen leiden, maar de onderliggende redenen voor de crisis zijn de fundamentele tegenstellingen van het kapitalisme zelf. Zo is er de tegenstelling tussen het collectieve karakter van de productie aan de ene kant en het private bezit van de productiemiddelen aan de andere kant. Er is ook de tegenstelling tussen de wereldmarkt en de beperkingen van de natiestaat.

Het kapitalisme is gebaseerd op productie voor de winst en niet voor sociale behoeften. De arbeidersklasse creëert nieuwe waarde, maar krijgt slechts een deel van deze waarde terug als loon. De kapitalisten houden de rest, de meerwaarde, voor zichzelf. Hierdoor kan de arbeidersklasse niet alles wat het geproduceerd heeft terugkopen.

De kapitalisten kunnen dit deels oplossen door een stuk van de meerwaarde terug in de industrie te investeren, maar dat maakt het probleem van overproductie enkel nog groter. Uiteindelijk kunnen de kapitalisten de overproductiecapaciteit niet overkomen en komt het systeem in crisis.

De wereld veranderen

Marx en Engels beperkten zich niet tot een analyse van het kapitalisme. Marx stelde: "Filosofen hebben de wereld enkel geïnterpreteerd, het komt er op aan haar te veranderen." Hij erkende dat het kapitalisme ondanks al haar wreedheden een historische rol had gespeeld in het ontwikkelen van de productiekrachten en de wereldmarkt. Het was een stap vooruit tegenover de feodale samenlevingen die haar voorafgingen. Maar het kapitalisme was geen eindpunt. Het heeft met de enorme technologische en wetenschappelijke ontwikkelingen de basis gelegd voor een nieuwe stap vooruit in de vorm van een socialistische samenleving.

Onder het kapitalisme zijn de rijkdom en de macht in de handen van een kleine minderheid, de kapitalisten. De ontwikkeling van nieuwe technologie en van productie gebeurt niet op rationele basis, maar enkel voor de winsten. Hierdoor

wordt het bestaande potentieel niet benut. Vandaag zijn er minder kapitalisten dan in Marx' tijd, maar ze zijn wel veel rijker geworden. Er is een steeds grotere concentratie van kapitaal. De afgelopen 50 jaar is de kloof tussen de rijkste en de armste 20% van de wereldbevolking verdubbeld. Zowat 100 grote bedrijven controleren 70% van de wereldhandel.

Om de winsten op te drijven, willen de kapitalisten ons steeds langer en harder laten werken. Arbeiders zijn diegenen die hun arbeid voor een loon verkopen. Onze arbeid is net als al de rest onder het kapitalisme een koopwaar geworden. Het verschilt echter van andere koopwaar in die zin dat arbeid zorgt voor nieuwe goederen en nieuwe waarde. De arbeidersklasse is vandaag niet aan het verdwijnen, ze is numeriek en relatief veel sterker dan in de tijd van Marx en Engels, ook al zijn een aantal voor-

malige bastions van de arbeidersklasse in de industrie verzwakt (in de Westerse landen).

Het klopt dat de arbeidersklasse de afgelopen jaren haar kracht niet of toch weinig heeft gebruikt. Maar dat komt niet zozeer door een objectieve verzwakking van de potentiële kracht, het is eerder het resultaat van subjectieve redenen die kunnen worden samengevat als een tijdelijk gebrek aan zelfvertrouwen na de zware nederlagen van de arbeidersklasse in de jaren 1980 en 1990 en het daaropvolgende neoliberale offensief.

Het kapitalisme ondermijnt het leven en de gemeenschappen van de werkende bevolking. Dat gaat gepaard met het harder worden van de samenleving en een "morele achteruitgang". De arbeidersbeweging zal ook daar tegen in moeten gaan met collectieve strijd om onze gemeenschappen te beschermen.

Een alternatief voor het kapitalisme

De heersende klasse wil ons doen geloven dat het kapitalisme of de klassensamenleving het onvermijdelijke resultaat is van de menselijke aard. Biologie kan bepaalde elementen van ons gedrag bepalen, maar de menselijke aard is geen permanent onveranderlijk gegeven dat op magische wijze uit de lucht is komen vallen.

Gedurende miljoenen jaren hebben mensen in egalitaire nomadische jager-verzamelaarsamenlevingen geleefd. Voedsel, onderdak en alles wat nodig was om te overleven werd gelijk gedeeld. Het was pas na de agrarische revolutie, toen de nomadische stammen zich vestigden om gewassen te verbouwen, dat een overschot aan rijkdom werd gecreëerd waardoor voor het eerst in de geschiedenis een heersende klasse kon ontwikkelen.

Verschillende heersende klassen hebben sindsdien beweerd dat het de "menselijke aard" was die ervoor verantwoordelijk was dat de ene mens een slaaf was en de andere een koning, die door God was aangesteld om over alle anderen te heersen. In werkelijkheid waren het materiële omstandigheden en productiewijzen die de basis vormden voor de verhoudingen tussen verschillende klassen. De arbeidersklasse

beschikt vandaag over een nooit geziene potentiële kracht. Omwille van haar plaats in het productieproces is dit de enige maatschappelijke kracht die fundamentele verandering tot stand kan brengen. Het zijn immers de arbeiders die aan de basis van de productie van alle waarde liggen.

Door de huidige moderne technologie voor de belangen van iedereen in te zetten, zou het socialisme de basis creëren om de menselijke cultuur fundamenteel te veranderen. In de plaats van een samenleving die inheligheid en egoïsme belooft, zou een socialistische samenleving gelijkheid en rechtvaardigheid centraal stellen.

Beslissingen zouden democratisch worden genomen, niet door om de vier jaar een andere rijke figuur te verkiezen, maar door op regelmatige basis gewone werkenden te

verkiezen op massale bijeenkomsten en rechtstreekse verkiezingen. Diegenen die macht uitoefenen, zoals managers of publieke vertegenwoordigers, zouden worden verkozen en permanent afzetbaar zijn. Ze zouden niet meer verdienen dan een gemiddeld loon van de mensen die ze vertegenwoordigen.

Een kortere arbeidsweek waarbij het beschikbare werk wordt verdeeld, het voorzien van de basisbehoeften van de meerderheid van de bevolking zou de vrouwen en mannen bevrijden en toelaten om eindelijk de controle over hun eigen leven in eigen handen te nemen. Ontdaan van alle hindernissen voor de ontwikkeling van hun creatieve en intellectuele mogelijkheden, zou dit leiden tot een explosieve ontwikkeling van het immense creatieve potentieel van de mensheid.

Socialistisch Alternatief

Web: www.socialistischalternatief.nl
Mail: info@socialistischalternatief.nl
Telefoon: 084-8310656 (voicebox)
Eindredactie: Eefje Schrevel
ISSN: 0169-7714

Neem een abonnement op Socialistisch Alternatief of word actief lid.
Neem contact met ons op voor het bijwonen van een bijeenkomst, of om een afspraak te maken voor een gesprek.

Socialistisch Alternatief verschijnt 5 keer per jaar.
Neem een abonnement voor 15 euro voor 5 nummers, of 25 euro voor een steunabonnement.
Maak een van bovenstaande bedragen over op giro 2079240 t.n.v. Offensief Socialistisch Alternatief, onder vermelding van "abonnement".

Harde bezuinigingen door heel Europa hard verzet is nodig!

Door Baptiste (LSP, België), bewerkt door Jos Alembic (Socialistisch Alternatief)

Alle traditionele politici hebben in de mond vol over bezuinigingen. Dat is op zich natuurlijk niet nieuw, maar de afgelopen maanden is de bezuinigingswoede in Europa in volle hevigheid losgebarsten. Er wordt gezegd dat er geen andere oplossing mogelijk is, het is bezuinigen of failliet gaan met het land. Is er echt geen andere oplossing?

De Griekse regering heeft de toon gezet: ze wil binnen drie jaar 30 miljard euro “zoeken”. Lees: de regering wil de komende drie jaar 30 miljard euro uit de zakken van de arbeiders en hun gezinnen halen. Daar gaat het immers om: afbouw van publieke investeringen, privatiseringen, verlaging van premies voor ambtenaren, verlaging van de pensioenen, optrekken van de officiële pensioenleeftijd naar 65 jaar, verhoging van de BTW en een vereenvoudiging van de ontslagmogelijkheden voor de bazen. De sociaaldemocratische regering van Papandreou was amper gekozen of het maakte al een einde aan alle mogelijke illusies. De Griekse regering verdedigt zich met de stelling dat ze deze aanvallen niet wilde doorvoeren, maar ertoe werd gedwongen door de “markten” en de Europese Unie. Die EU verzekerde ons enkele maanden geleden nog dat het de economie had “gered” met allerhande herstelplannen.

De draai die werd gemaakt, was er in werkelijkheid geen. De economie werd niet “gered” door de herstelplannen er kwam geen einde aan de crisis. De plannen hadden wel een zeker effect, een aantal sectoren kreeg een stimulans. Maar dat heeft enkel geleid tot een pauze en het toevoegen van een compliceerende factor: wie zal immers de herstelplannen betalen? Zowel de rechtse regeringen (Groot-Brittannië, Frankrijk, Italië), de christendemocraten (Duitsland) als de zogenaamde ‘socialisten’ (Griekenland, Spanje, Portugal) zijn het erover eens dat het de arbeiders zijn die een alweer voor de crisis moeten betalen. Al deze politici verdedigen het kapitalisme, hun beleid is er enkel op gericht om aan de “vragen van de markt” te voldoen. Dat betekent dat de belangen (lees: de winsthonger) van de handelaars, speculanten en kapitalisten centraal worden geplaatst.

Griekenland was als eerste aan zet omdat het de zwakke schakel van de eurozone is. De arbeiders van de andere landen zullen echter evenmin worden bespaard. De Duitse kanselier Angela Merkel wil tegen 2014 80 miljard euro bezuinigen, de Britse coalitie van Conservatieven en Liberaal-Democraten wil 7 miljard op één jaar bezuinigen. In landen als Roemenië nemen de maatregelen groteske vormen aan met een daling van de pensioenen met 15% en loonsverlagingen van 25% in de publieke sector. Vrijwel ieder land komt met bezuinigingsplannen die enthousiast onthaald worden door de beruchte “markten”. Het feit dat de verschillende Europese regeringen bezuinigingsplannen doorvoeren, maakt overigens duidelijk dat de campagne tegen de Grieken (die “luie profiteurs” waren) bijzonder hypocriet was en er enkel op gericht was om de arbeiders onderling te verdelen om makkelijker bezuinigingsplannen te kunnen opleggen.

De Europese regeringen waren verdeeld over de aanpak van de Griekse crisis, maar ze waren allemaal bang voor het besmettingseffect van een Grieks failliet. Dat zou andere zwakke schakels in de Eurozone, zoals Portugal en Spanje, mee de afgrond in sleuren. Er is nog een andere vrees die wordt gedeeld door de heersende klassen: de angst voor een besmetting van de woede en de strijd tegen de bezuinigingen. Ze hebben geen vertrouwen in een reëel herstel van de economie en ze kunnen de jongeren en arbeiders geen toekomstperspectief bieden. Daarom moeten ze beroep doen op verdeel-en-heers tactieken.

Wij willen de crisis niet betalen

Ze hebben gelijk dat ze bang zijn voor massaal verzet tegen de bezuinigingen. Dat er na 30 jaar van neoliberal beleid een crisis komt met miljoenen banen die verloren gaan en een algemene bezuinigingswoede zorgt voor de druppel die de emmer doet overlopen. Griekenland toont de weg met massale protestacties tegen de bezuinigingen. Er waren belangrijke demonstraties in Portugal en Spanje.

Hoe is het mogelijk dat er met zo'n woede en zo'n massale protestacties nog geen overwinning werd geboekt? Die woede kan enkel tot overwinningen leiden als het gekanaliseerd wordt en op een adequate manier wordt gebruikt, als er dus een strijdbare politieke leiding is. Het is net dat wat afwezig is in de massale acties tegen de bezuinigingen in Griekenland en elders. Spontane uitbarstingen van woede zullen niet tot een overwinning leiden. Er is bovendien steeds het gevaar dat deze contraproductief zijn omdat ze door de regering worden aangegegrepen om het zelfvertrouwen van de arbeiders te breken met het argument dat toch geen overwinning werd geboekt. Als de woede niet wordt gekanaliseerd met een actieplan en een strijdbare opstelling, zal het hoogstens het ritme van de bezuinigingen wat vertragen maar het biedt geen antwoord op de bezuinigingen.

Actieplan nodig

De acties van de afgelopen maanden waren vooral spontane uitbarstingen van woede, maar het ontbrak aan een actieplan en een strijdbaar programma om richting te geven aan de woede. De vakbondsleidingen zijn niet in staat om hun rol van leiding te spelen tegenover de woede van de arbeiders. Dat zien we in Griekenland maar ook elders. De verschillende acties en demonstraties waren doorgaans het resultaat van druk van onderuit, vaak zonder initiatief van de nationale vakbondsleiders. Die lijken vooral te willen gaan naar “symbolische” acties om stoom af te laten en de ontwikkeling van een strijdbare arbeidersbeweging af te remmen.

De afgelopen periode waren er echter voorbeelden die duidelijk maakten dat een strijdbare opstelling resultaat oplevert. De acties in de schoonmaak en in de Gemeente CAO zijn daarvan de beste voorbeelden. Het volstaat echter niet om bedrijf per bedrijf de strijd aan te gaan, we moeten ook op een grotere schaal onze sociale verworvenheden verdedigen. En dat kan enkel door in te gaan tegen het bezuinigingsbeleid van de verschillende regeringen. Daarom is een nationaal actieplan nodig. Dat betekent een plan om bijvoorbeeld te komen tot een algemene 24-urenstaking die niet wordt gezien als een eenmalige krachtsvertoning, maar als onderdeel van de opbouw van een krachtsverhouding van de arbeiders op hun werkvloer rond een programma dat antwoorden biedt op de aanwezige woede en een duidelijk alternatief biedt op het bezuinigingsbeleid.

Een socialistisch alternatief

De vakbondsleidingen lijken niet warm te lopen voor een dergelijk actieplan. Het feit dat de meeste vakbondsleiders passief blijven tegenover de crisis komt er omdat ze de logica van dit systeem aanvaarden, ze zien geen alternatief op het kapitalisme. Ook dat is het resultaat van decennia van neoliberalisme en

bevestigd dat de heersende logica wordt aanvaard. We mogen ons niet beperken tot kritiek op de huidige vakbondsleidingen, het zal niet volstaan om gewoon enkele leiders te vervangen. Er moet worden gebouwd aan een krachtsverhouding aan de basis en een politiek verlengstuk dat een socialistisch alternatief op het kapitalisme verdedigt. De SP laat zien dat we méér nodig hebben dan goede bedoelingen en een links hart. We hebben een revolutionaire partij nodig die werkt op een trans-Europese schaal zodat alle arbeiders verenigd worden in één politieke partij: een Socialistische Partij van de EU.

We zullen enkel overwinningen boeken door ervoor te strijden. Onder het kapitalisme zijn deze overwinningen slechts tijdelijk omdat de eeuwige zoektocht naar winsten voorop staat. Dat is waarom wij staan voor een socialistisch alternatief, een systeem waarin de geproduceerde rijkdom wordt verdeeld naargelang van behoeften (en niet winsten) door middel van een democratisch geplande economie. Strijd is hierin van belang omdat het een klassenbewustzijn opbouwt: het idee van “samen staat we sterk”. In combinatie met een revolutionair programma kan geen kapitalistische staat ons tegenhouden om onze toekomst te verzekeren en de macht over te nemen en onze socialistische democratie te vestigen.

Onze internationale organisatie, het CWI, roept op om het verzet na 29 september verder te zetten en te werken aan een algemene 24-uursstaking om de strijd, en daarmee onze klasse, verder te ontwikkelen. Concrete eisen zoals de nationalisatie van de sleutelsectoren van de economie onder democratische arbeiderscontrole zijn een eerste stap om te komen tot een socialistische planning van de productie in het kader van een democratische socialistische federatie van Europa.

Geen liefdadigheid maar solidariteit nodig

Op 26 augustus was er op radio en televisie een massale campagne om geld te storten op giro 555 en op het moment van schrijven ligt het opgehaalde bedrag alweer op een dikke 21 miljoen. Elke keer als er een ramp gebeurt, is een giro 555 actie op radio en televisie een vaste prik geworden. Als socialisten staan we hier echter kritisch tegenover. Ondanks alle beloftes dat het geld goed terecht komt, blijven verhalen over corruptie in het getroffen land en directeuren die tonnen verdienen met geld dat wordt ingezameld, hardnekkig. Socialistisch Alternatief en het CWI hebben ongetwijfeld veel minder middelen ter beschikking dan de "samenwerkende hulporganisaties", maar wij hebben niet alleen kameraden in de getroffen gebieden, wij strijden tegen de oorzaken van deze catastrofe, iets was de giro 555 actie niet beoogt

Niet zo natuurlijke rampen...

Er is een toename van het aantal natuurrampen. De opwarming van de aarde leidt tot steeds meer extreme weersituaties met bijhorende natuurrampen. Daarnaast zijn er regelmatig terugkomende fenomenen – zoals de moessonregens in Pakistan of de hitte in Rusland – waar niet op wordt geanticipeerd. In plaats van te investeren in bosbeheer in Rusland of in rivierbeheer (met bijvoorbeeld natuurlijke overstromingsgebieden en waarschuwingssystemen gekoppeld aan evacuatiemaatregelen) in Pakistan, werd hierop bespaard. Dit brengt namelijk geen

directe winst op.

De overstromingen zelf zijn een natuurramp, maar de gevolgen van deze ramp waren vermijdbaar.

Militaire steun overtreft humanitaire steun

Eind augustus sprak de VN nog over een bedrag van 460 miljoen dollar aan directe noodhulp. De VS heeft haar bijdrage opgedreven tot 150 miljoen dollar, de EU tot 70 miljoen euro en ook Saoedi-Arabië geeft 100 miljoen dollar. Dat lijken erg grote bedragen, maar in vergelijking met de militaire steun die de VS de afgelopen jaren heeft gegeven aan het Pakistaanse leger, gaat het slechts om borrelnootjes.

Tussen 2002 en 2008 heeft de VS bijna 11 miljard dollar steun gegeven aan Pakistan, grotendeels militaire steun. Het doet sommigen opmerken dat het Pakistaanse leger momenteel door de VS wordt gehuurd voor een goede 1,5 miljard dollar per jaar. Een groot deel van dat geld verdwijnt in allerhande corrupte zakken. Het Amerikaanse geld werd ook gebruikt om nieuw wapenmaterieel aan te kopen.

Hoe wordt de hulp gegeven?

Op lokaal vlak zijn er verschillende politici die gebruik maken van de hulp om hun positie te versterken. Daartoe wordt al eens gebruik gemaakt van NGO's, zoals "giro 555" van de "samenwerkende hulporganisaties", die met middelen vanuit het westen

banen en welvaart in de aanbidding hebben.

De wijze waarop in neokoloniale landen naar NGO's wordt gekeken, is anders dan bij ons. Waar steun aan NGO's hier vaak een vorm van betrokkenheid is en een uiting van solidariteit, wordt de werking van veel NGO's ginder ervaren als het toekennen van privileges aan een beperkte groep waarbij vriendjespolitiek en corruptie geen uitzondering vormen. In plaats van de strijd tegen de huidige gang van zaken aan te gaan, wordt een klein deel van de ellende afgekocht.

Na de aardbeving in Haïti werden bijna 80% van de basisdiensten in het land verzorgd door private instellingen, met name NGO's. Haïti wordt al eens smalend de "republiek van de NGO's" genoemd. Een groot deel van de opgehaalde steun bleef bij deze NGO's plakken en de lokale bevolking heeft door het private karakter van de hulpverlening geen enkele mogelijkheid tot democratische controle en beslissingsrecht.

Internationale solidariteit

Socialistisch Alternatief haalt ook geld op voor Pakistan. Niet bij wijze van liefdadigheid, maar uit solidariteit met de arbeidersbeweging in dat land. Wij geven alle opgehaalde steun rechtstreeks aan de Progressive Workers' Federation, een vakbondsfederatie met een half miljoen leden. Die voorziet noodgedwongen in eerste hulp, een taak die de overheid normaal zou moeten vervullen. Maar daarnaast wordt ook

gebouwd aan een oppositiekraacht op vakbonds- en politiek vlak als antwoord op het asociale regime. De opbouw van de krachten van de arbeidersbeweging zijn essentieel om de strijd tegen de lokale neoliberalen en hun imperialistische broodheren te voeren. Onze steun aan Pakistan is geen liefdadigheid waarmee ellende in stand wordt gehouden, het is een vorm van solidariteit binnen de arbeidersbeweging in onze gezamenlijke strijd tegen het kapitalisme en voor een socialistisch alternatief. Met onze solidariteit willen we de basis leggen zodat er niet telkens opnieuw grote internationale hulpoperaties nodig zijn.

Wees solidair met de werkende bevolking van Pakistan, niet de corrupte politici of met de NGO's en stort vandaag nog op giro 2079240 van Offensief o.v.v. "Pakistan"

Venezuela: woorden over socialisme volstaan niet, daden moeten volgen!

Door Marcus Kollbrunner,
Liberdade, Socialismo e Revolução (Brazilië)

Op 26 september zijn er algemene verkiezingen in Venezuela. Voor het eerst sinds lang is er de mogelijkheid dat de linkse president Chavez zijn meerderheid zal verliezen. De recessie, energiecrisis, hoge inflatie, criminaliteit en het ongenoegen tegenover de bureaucratie en de corruptie hebben de steun voor Chavez ondermijnd.

Chavez kwam aan de macht na de verkiezingen van 1998. Zijn overwinning was een uitdrukking van het massale ongenoegen tegenover de oude elite en het neoliberale beleid dat had geleid tot een enorme kloof tussen rijk en arm. Aanvankelijk was het plan van Chavez om een aantal verbeteringen voor de meerderheid van de bevolking door te voeren en de afhankelijkheid van het VS-imperialisme te verminderen. De belastingen werden verhoogd en de controle over de olie werd door de overheid overgenomen. Door o.a. de hogere olieprijs leverde dit heel wat middelen op om hervormingen door te voeren, onder meer op het vlak van gezondheidszorg en onderwijs.

De poging om een vorm van welvaartstaat naar Europees model uit te bouwen, botste op verzet van de rijke elite. Gesteund door de regering-Bush probeerde die elite in april 2002 de macht te grijpen, maar het botste daarbij op een spontane opstand van de massa's. Ook de daaropvolgende werkgevers 'staking', een lock-out, om de economie te saboteren, was niet succesvol.

Onder druk van beneden af en door de voortdurende conflicten met de oude elite verklaarde Chavez begin 2005 dat hij wou opkomen voor een "socialisme van de 21ste eeuw". Zijn visie van socialisme is dat van het Cubaanse model waar de bureaucratie aan de macht is. Als voormalig legerofficier was Chavez het gewoon om orders van bovenaf op te leggen. Dit versterkte de ontwikkeling van een bureaucratie samen met een klik van opportunisten die rond de macht cirkelden.

Na de economische crisis van 2002-2003 nam de productie snel toe als gevolg van de hoge olieprijs. In vijf jaar tijd groeide de economie met 95%, de armoede halveerde, de sociale uitgaven verdubbelden en er was vooruitgang op het vlak van gezondheidszorg en onderwijs.

De wereldwijde economische crisis slaat vandaag hard toe in Venezuela. In 2009 was er een daling van het BNP met 3,3% en wellicht volgt dit jaar een nieuwe achteruitgang. De olieprijs was één factor, maar niet de enige. De publieke uitgaven namen in 2008 met 16,3% toe, in 2009 was dat nog slechts 0,9%. De regering heeft begin dit jaar de BTW verhoogd, een maatregel die vooral de

armsten raakt. De ergste droogte in 100 jaar was problematisch voor de energietoevoer die voor 70% afhankelijk is van de Guri Dam. Water en elektriciteit werden gerantsoeneerd en er waren regelmatig stroomonderbrekingen.

Venezuela kampt met een hoog niveau van inflatie. Vorig jaar bedroeg deze 25% en dit jaar gaan de prijsstijgingen nog sneller. De voedselprijzen stegen met ongeveer 40% op jaarbasis. De sociale projecten worden steeds meer bedreigd door een gebrek aan middelen door de daling van de olieprijs maar ook door een groeiende impact van bureaucratisch wanbeheer.

Het antwoord van Chavez bestaat voorlopig enkel uit radicale woorden en de dreiging om tot 'nationalisaties' over te gaan. Deze woorden gaan niet samen met daden, wat leidt tot scepticisme tegenover het "socialisme van de 21ste eeuw". De Venezolaanse nationalisaties zijn overigens beperkt: de overheid koopt een meerderheid van de aandelen, de vroegere eigenaar wordt minderheidsaandeelhouder.

Het verschil tussen woorden en daden is het resultaat van elkaar versterkende factoren:

- Chavez heeft geen coherente strategie
- Hij is allianties aangegaan met de lokale burgerij, de "bolibourgeoisie"
- Chavez wordt beïnvloed door zijn buitenlandse "vrienden" van Cuba over Brazilië tot China, Iran en Rusland. Toen de arbeiders van het staalbedrijf SIDOR de hernationalisatie vroegen, weigerde Chavez dit aanvankelijk omdat de eigenaar een Argentijn was en de regering van dat land een bondgenoot van Chavez was...

- Ten slotte is er de vaststelling dat Chavez regeert via een laag van bureaucraten die elk hun eigen belangen vooropstellen.

Chavez vertrouwt niet op de sterkte en de onafhankelijke organisatie van de arbeidersklasse, de enige kracht die de bureaucratie kan aanpakken. Gedeeltelijke maatregelen volstaan niet, het voortbestaan van het kapitalisme en het bureaucratisch wanbeheer verstikken de economie.

Bij arbeidersstrijd is er steeds meer politierepressie, een aantal vakbondsactivisten werd vermoord. Vorig jaar vielen twee doden toen de politie een einde probeerde te maken aan de bezetting van het Japanse autobedrijf Mitsubishi. Vorig jaar werden zowat 300 bedrijven bezet en door de arbeiders overgenomen.

Chavez doet het niet goed in de peilingen, maar de rechtse oppositie krijgt nog steeds weinig steun. Het hele staatsapparaat zal worden ingezet om de kandidaten van Chavez verkozen te krijgen. Het grootste gevaar voor Chavez ligt bij een erg lage opkomst. Dat is hoe hij het referendum over de grondwetswijzigingen in 2007 verloor.

Om de sociale hervormingen veilig te stellen en verder te kunnen uitbreiden, is een breuk met het kapitalisme en de bureaucratie nodig. Socialismo Revolucionario, onze Venezolaanse zusterorganisatie, komt op voor de onafhankelijke organisatie van de arbeiders en voor een socialistisch alternatief tegenover de oude elite, maar ook tegen de nieuwe bureaucratische elite die het revolutionaire proces aan het verstikken is.

De jeugd heeft HET TOEKOMST

Jongerenpagina van de Socialistisch Alternatief

VOOR STRIJD, SOLIDARITEIT EN SOCIALISME

€1 (steun €2)

Onderwijs: voor gehoorzame robots of kritisch denken?

Door James Allen
Socialistisch Alternatief Amersfoort

In essentie is het onderwijs binnen het kapitalisme een marktgericht "product". Zo worden arbeiders en intellectuelen opgeleid om te bieden wat de markt van hen vraagt en meer is er niet nodig. Het 'vraag en aanbod' principe van het kapitalisme is dus in het onderwijs terug te zien. Door de aard van het kapitalistische onderwijs zal het dus worden gebruikt in dienst van de economische concurrentie.

Daarom dat er binnen het onderwijs veel tekortkomingen zijn. Voorbeelden zijn een chronisch tekort aan leerkrachten en lokalen, maar ondanks deze tekortkomingen zijn er geen plannen om meer geld in het onderwijs te stoppen. Sterker nog, er zal zelfs worden bezuinigd. Zoals het schrappen van de OV jaarkaart voor het MBO en het invoeren van een OV jaarkaart dat slechts geldig is op vaste trajecten, afschaffen van de basisbeurs en op termijn de hele studiefinanciering, het explosief verhogen van het collegegeld voor een tweede studie... De lijst gaat maar door...

We zien dus wat voor aanvallen het onderwijs te verduren krijgt binnen het kapitalisme. Maar onderwijs speelt altijd een belangrijke rol in de klassenmaatschappij. Het onderwijs zorgt voor disciplineren, vorming en ideologische indoctrinatie van de arbeidskrachten. De ontwikkelingen binnen het onderwijs

kunnen dus nooit losgekoppeld worden van de ontwikkelingen in de rest van de maatschappij.

Dit is een element dat we steeds in het achterhoofd moeten houden als we gaan spreken over socialistisch onderwijs, óns alternatief op het huidige onderwijssysteem. Steeds moeten we er van uit gaan dat een discussie over welke prioriteiten in het onderwijs moeten worden gelegd, volledig gebonden is aan de vraag hoeveel middelen de maatschappij wil besteden aan onderwijs, en wat soort onderwijs de maatschappij nodig heeft. We kunnen het onderwijs niet hervormen zonder ons te organiseren, en te strijden tegen de neoliberale aanvallen tegen rechten en belangen van de arbeidersklasse.

Voor ons liggen de prioriteiten die in het onderwijs moeten worden gelegd, compleet anders dan in de kapitalistische logica. Het accent zou moeten liggen op de ontwikkeling van kinderen en jongeren tot zelfstandig denkende, kritische individuen. De ontwikkeling die vandaag bezig is in het onderwijs, gaat de tegenovergestelde richting uit: het onderwijs wordt dus een marktproduct, en is enkel bedoeld voor de vorming van dat soort arbeidskrachten die het kapitalisme nodig heeft: niet kritisch, en liefst niet in staat tot te veel zelfstandig nadenken. Liefst zou het kapitalisme het onderwijs van de meerderheid van de bevolking beperken tot het aanleren van beroepsvaardigheden. Dat is de richting

die de discussie over "levenslang leren" ingaat: men wil het algemeen vormend hoger onderwijs beperken, en enkel nog maar die vaardigheden aan te leren die men nodig heeft om beter en efficiënter te presteren in het bedrijf.

Onderwijs in de socialistische maatschappij

In een socialistische maatschappij zal het niet alleen mogelijk, maar ook noodzakelijk zijn dat ieder individu als kritisch denkend en handelend wezen opgroeit. In een socialistische maatschappij wordt op democratische wijze de rijkdom en de productie in de maatschappij beheerd. Iedereen moet dus in staat zijn mening daarover duidelijk naar voren te brengen, om de democratie effectief te laten werken.

Concreet vinden we die aanpak ook terug in het onderwijs dat in de eerste jaren na de Oktoberrevolutie in de Sovjet-Unie werd gegeven. Tussen 1917 en 1924 ontwikkelde de Volkscommissaris voor Onderwijs en Cultuur Anatoli Lunacharsky (zie afbeelding) een onderwijssysteem dat gebaseerd was op de volledige ontplooiing van de jongere tot een mondig en creatief individu. Allereerst werden alle hindernissen voor de vrije toegang tot het onderwijs afgeschaft: geen inschrijvingsgeld, geen kosten voor boeken of schoolreizen, geen toelatingsexamens. Oubollige tradities, zoals bijvoorbeeld

schooluniformen, werden afgeschaft.

De scheiding tussen de verschillende onderwijssystemen (bijvoorbeeld in Nederland tussen hogescholen en universiteiten) werd opgeheven, en er werd een eind gemaakt aan de kunstmatige scheiding tussen theorie en praktijk. Als de kinderen in de lagere school leerden over de jaargetijden, werd dit gekoppeld aan een bezoek aan de landarbeiders op het veld. In de lessen wiskunde en fysica werden bezoeken ingelast aan fabrieken en elektriciteitscentrales, om de leerlingen ter plaatse te laten vaststellen hoe de geleerde theorieën in de praktijk werden toegepast. Kinderen leerden naast de klassieke leermethodes ook vaardigheden aan door buiten de school deel te nemen aan projecten en stages. In tegenstelling tot de leerstages vandaag lag de nadruk hier niet op het meedraaien in de productie van het bezochte bedrijf of organisatie, maar op het leren van vaardigheden, en het in de praktijk begrijpen van de theorie.

Later zou Stalin een aantal van de progressieve hervormingen in het sovjetonderwijs teruggedraaien. Toch bleven veel verworvenheden ook onder het stalinisme behouden. Niet voor niets waren de sovjetwetenschappers vaak toonaangevend in de meest uiteenlopende disciplines: van menswetenschappen over psychologie, fysica, wiskunde, etc. Pas na de herinvoering van het kapitalisme vanaf 1989 zou een einde komen aan de enorme middelen die voorzien werden voor het onderwijs. Letterlijk tienduizenden scholen en universiteiten werden gesloten en arbeiders zouden weer worden gedruild tot gehoorzame robots, waarmee de cirkel weer rond is...

De strijd voor goed en degelijk onderwijs gaat daarom door. Afgelopen schooljaar voerde Comité SOS vele acties die na te lezen zijn op hun website. En het nieuwe schooljaar is alweer in volle gang. Scholieren en studenten organiseren zichzelf en Socialistisch Alternatief roept iedereen op deze strijd volledig te ondersteunen. De jeugd heeft immers de toekomst!

